

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610-242932

Konu : Yazılı Soru Önergeleri

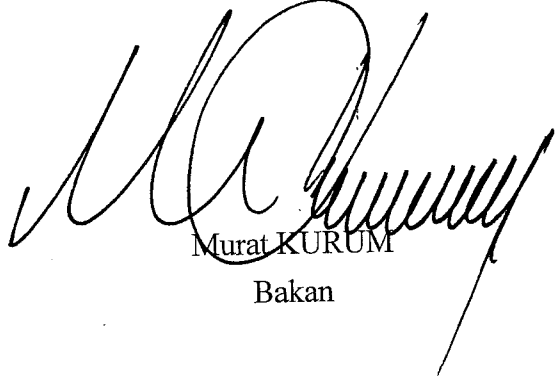
7/35105 GK 20
7/34855 GK 26
7/34856 GK 26
7/34639 GK 20
7/35497
7/35106 GK 28
16 Kasım 2020
7/35108 GK 28
7/32488 GK 11
...../...../2020
7/31066 GK 187
7/34647 GK 20
7/34737 GK 24
7/34738 GK 24

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ekli listede TBMM esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergelerine ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/30809 GK-26	7/30530 GK-19
7/30852 GK-26	7/30531 GK-19
7/35275 GK-28	7/30532 GK-19
7/33798 GK-12	
7/30004 GK-18	
7/34739 GK-24	
7/34908 GK-26	
7/33593 GK-12	
7/34402 GK-18	

Murat KURUM
Bakan

Ek:

Liste (5 Adet, 5 Sayfa)

Cevap Yazısı (24 Adet, 48 Sayfa)

KONYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ABDULKADİR KARADUMAN'IN
TBMM 7/34530 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Şehirlerden çıkan atıkların çevreye zarar vermeyecek şekilde imha edilmesi veya geri dönüştürülmesi konusu son derece önemlidir. Atıklar uygun şekilde imha/dönüşüm işlemlerinden geçirilmediği hallerde doğaya, canlı yaşamına, tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ciddi derecede zarar vermektedir. Hakkâri-Van karayolunun 30. kilometre mevkiinde şehir çöplüğüne çevrilen alan birçok köye yakınlığı olan tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yoğun yapıldığı bir bölgedir. Üstelik şehir çöplerinin döküldüğü bölge işlek bir köy yoludur. Kısa zamanda neredeyse yolun ortasına bile çöpler dökülmüş, tahribatın hudutları genişlemiştir. Bölgeye kısa zamanda yoğun bir şekilde atık boşaltılmış ve bu atıklar/çöpler ateşe verilmiştir. Sonuç olarak hâlihazırda bölgede hava kirliliği oluşmuş, otlaklar kullanılamaz hale gelmiş, köye ulaşım neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Bölge halkının şikâyetleri ve talepleri karşılıksız kalmıştır.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri-Van karayolu kenarında şehir çöplüğü için kullanılmaya başlanılan alan Bakanlığınız bilgisi dâhilinde mi belirlenmiştir?
2. Şehirlerin atık/çöp politikasını Bakanlığınız mı belirlemektedir? Bu konuda şehir belediye yönetimlerini yönlendiriyor musunuz?
3. Bölgede arıcılık, büyükbaş ve küçükbaş mera hayvancılığı yapan köy sakinlerinin şikâyet ve talep dilekçeleri tarafınıza ulaşmış mıdır?
4. Sizinle paylaştığım bu sorunu çözmek adına herhangi bir çalışmanız olacak mıdır?
5. Şehirlerden çıkan atıkların kırsala gelişigüzel dökülüp ateşe verilmesi dışında Türkiye genelindeki atıkların imha/dönüşümü için hayata geçirmeyi düşündüğünüz farklı bir uygulama var mıdır?

CEVAPLAR:

Ülkemizde evsel katı atıkların toplanması, taşınması ve geri kazanılması ile çevre ve insan sağlığına olumsuz etki yapmadan nihai bertarafına ilişkin yükümlülük, yetki ve sorumluluklar 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesi ile Büyükşehir Belediyelerine, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15inci maddesi ile de belediyelere verilmiştir.

5216 sayılı Kanun'a göre, büyükşehir belediyeleri katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettmekle görevlidir. Ayrıca büyükşehir belediyeleri düzensiz depolama sahalarının rehabilitasyonundan da sorumludur.

5393 sayılı Kanun'a göre, belediyeler katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmakla görevlidir.

2003/8 sayılı Bakanlığımız Genelgesi ile illerimiz genelinde bölgesel işbirliği yapabilecek belediyeler ve alternatif katı atık depolama alanlarının belirlenmesi, düzensiz atık depolama alanlarının ise kapatılarak rehabilite çalışmalarının başlatılması gerektiği yönünde tüm Valilikler talimatlandırılmıştır.

Buna göre vahşi depolama alanları olarak da tabir edilen düzensiz döküm sahalarına atık dökümünün durdurulmuş ilgili mevzuata uygun olarak kurulmuş düzenli depolama tesislerini de içeren entegre atık yönetim tesislerine belediye atıklarının gönderilmeye başlanmasını müteakip düzensiz döküm sahalarının rehabilite edilmesi gerekmektedir.

Rehabilitasyon çalışmalarında öncelik düzensiz döküm sahalarının üstü örtü ile kapatılarak atığı çevresinden izole ederek sızıntı suyu ve depo gazı emisyonlarının kontrolü ile çevreye olan etkilerin minimuma indirilmesine yönelik rehabilitasyon projelerinin hazırlanması gerekmektedir.

Hakkari-Van karayolu kenarında yer alan bahse konu alan belediye tarafından belirlenmiş bir alandır ve Bakanlığımızın yer belirleme konusunda görev ve sorumluluğu bulunmamaktadır. Düzenli depolama tesisi yer seçimi uygunluğuna dair Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik kapsamında Mahalli Çevre Kurul Kararı alınması gerekmektedir.

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 6ncı maddesi birinci fıkrası (f) bendinde "Bakanlık Ulusal, bölgesel ve/veya yerel atık yönetim planı hazırlamak veya hazırlatmak ve halkın bilgilendirilmesini sağlamakla, yükümlüdür" hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımızca Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı (UAYP) hazırlanmış ve https://webdosya.csb.gov.tr/db/cygm/haberler/ulusal_atik_yonetimieylem_plani_20180328154824.pdf adresinde yayımlanmıştır.

Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı'nda Ülkemizde atık yönetimine ilişkin 81 ilde atık yönetimi mevcut durumu analiz edilerek, atıkların türlerine göre kaynağında ayrı toplanması, geri dönüştürülmesi, farklı yöntemlerle geri kazanılması ve bertaraf yöntemleri ortaya konulmuş, atık yönetim sisteminde iyileştirilmesi veya geliştirilmesi gereken hususlar, nüfus

ve atık projeksiyonları, 2023 yılına kadar yapılması planlanan dönemsel atık yönetim faaliyetleri ile atık yönetimine yönelik yatırımlar ve finansman ihtiyaçları belirlenmiştir. Bu çerçevede, ilgili mevzuatta öngörülen şekilde yerel yönetimlere teknik destek sağlanmaktadır.

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 5inci maddesi birinci fıkrası (b) bendinde "Atık üretiminin kaçınılmaz olduğu durumlarda atıkların; yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve ikincil hammadde elde etme amaçlı diğer işlemler ile geri kazanılması, enerji kaynağı olarak kullanılması veya bertaraf edilmesi esastır." hükmü çerçevesinde atıkların öncelikle yeniden kullanılması, geri dönüşümü, maddesel veya enerji geri kazanımı için uygun teknolojilerin kullanılması, herhangi bir şekilde geri kazanılamayacak olan atıkların bertaraf edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca sıfır atık yönetim sistemini yaygınlaştırmak için 12/07/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazetede Sıfır Atık Yönetmeliği yayımlanmıştır. Böylece, ülke genelinde sistemin hayata geçirilmesi ve vatandaşların atığa bakışını değiştirecek bir atık yönetimi oluşturulması hedeflenmiştir. Belediyelerin, sıfır atık yönetim sistemini kurması, atıkların kaynağında ayrı toplanması için gerekli altyapıyı sağlaması, sistemi yaygınlaştırması ve geliştirmesine yönelik çalışmaları yapması gerekmektedir.

Hakkari Belediye Başkanlığı tarafından Bakanlığımız verilen bilgide ise, Hakkari merkez ve civar köylerden toplanan bütün çöplerin daha önce Hakkari merkezi şehir girişine yakın bir alana döküldüğü, söz konusu alanın kara yolunun hemen kenarında bulunduğu, bu durumun aynı zamanda yol güvenliği için de ciddi tehlikelere sebep olduğu, bununla birlikte Zap suyu kenarında olan bu çöplerin Zap suyuna karıştığı ve çöplerden çıkan duman ve kokunun il merkezine kadar ulaştığı, Hakkari Valiliği İl Özel İdaresince 2020 yılında yapımına başlanan "Zap Vadisi Rekreasyon Yapım İş'i"nin çöp toplama alanına 900 metre uzakta olduğu, söz konusu projenin hayata geçmesi ile çöp alanından çıkacak koku ve dumandan dolayı bu alanın kullanılmasının imkansız hale geleceği, Hakkari merkez ve civar köylerin çöplerinin Hakkari-Van kara yolunun 30. km'si Erziki Mevkiinde kara yollarına yaklaşık 350 metre uzaklıkta bir alana boşaltılmaya başlandığı, Hakkari merkez ve 4 ilçenin çöplerinin toplanma ve ayrıştırma merkezi olan ve yapımına başlanan "Katı Atık Tesisi"nin şu anki çöp toplama alanına 9 km olduğu, bu tesisin bitimi ile çöplerin buraya taşınacağı belirtilmiştir.